

सम्पादकीय

अवैध रक्सीको व्यापार
अभै रोकिएन

प्रहरीले अवैध रक्सीको कारोबार नियन्त्रण गर्न निकै प्रयास गरे पनि सो कार्य अहिले पूर्ण रुपले नियन्त्रणमा आउन सकेको छैन। हुन त प्रहरीले त्यसलाई नियन्त्रण गर्ने प्रयास अभै जारी नै राखेको छ। स्थानीय स्तरमा निर्माण गरिएको रक्सीमा कम मूल्यमा उपलब्ध हुने भएका कारण पनि स्थानीय स्तरमा उत्पादन भएका रक्सीमा सेवनकर्ताहरुको चासो बढ्दै गएको छ। चाँडो भन्दा चाँडो नशा दिने किसिमको खुल्ला रक्सीको सेवन गर्नेको संख्या दिनप्रतिदिन बढ्दै गएको छ।

सस्तो दरमा रक्सीको बिक्रीवितरण गर्ने यस्ता व्यापारीहरुको संख्या पनि दिनप्रतिदिन बढ्दै गएको छ। सानो घरहरु भएपनि भाडामा लिएर स्थानीयस्तरमा बनाइएको रक्सी बिक्री वितरणको क्रम बढ्दै छ। सस्तो दरमा बिक्री भएपछि निम्न वर्गका व्यक्तिहरु यसप्रति आकर्षित हुन्छन्।

रक्सीको नाममा बिष बेच्नेहरु मोटाउनेछन् भने धेरै एकल महिला बन्ने र बालबालिका टुहुरो बन्दै जाने निश्चित भएका कारण यसप्रति सम्बन्धित निकायको ध्यान जानु आवश्यक छ। तसर्थ अवैध रक्सीको व्यापार र सेवनकर्तालाई नियन्त्रण गर्न प्रहरी प्रशासनदेखि स्थानियवासी समेतले अभै सक्रियता देखाउनु उत्तिकै आवश्यक छ।

पुरानो रोगको उपचारका लागि सम्पर्क गरौं।

होमियोप्याथिक रिसर्च इन्स्टिच्युट

डा. सुशील मोहन दास

(बी.एच.एम.एस)

सिरहा रोड, राजविराज फोन : ०३१-५२९९६८

डा. सरोज कुमार साह

Dr. Saroj Kumar Sah

MBBS, MS Orthopaedics (BPKIHS) Dharan
Fellowship in Hand Surgery (CMC Vellore)
NMC Reg. No. : 13288

हाड जोर्नी, नशा तथा बाथ रोग विशेषज्ञ

सम्पर्क : कृताञ्जली मेडिकल हॅल, राजविराज
Mo. No : 9842830252, 9804605569

डा. ललन प्रसाद राुनियार

Dr. Lalan Prasad Rauniyar

MBBS (BPKIHS) Dharan, MD Paediatrics
(BPKIHS) Dharan, NMC Reg. No. : 13338

कन्सलटेन्ट बाल रोग विशेषज्ञ

सम्पर्क : कृताञ्जली मेडिकल हॅल, राजविराज
Mo. No : 9842830252, 9804605569

‘उन्यूका डाक्टर’ ले पत्ता
लगाएको क्यान्सरको औषधि

रमेश लम्साल

काठमाडौं, ८ साउन (रासस)।

भक्तपुर सूर्यविनायक-१ सिरुटारका श्यामशरण श्रेष्ठलाई वन जङ्गल चाहरेर हिँडेको भन्दै सुरुआती दिनमा धेरैले राम्रो मानेका थिएनन्। घरमा पनि छोराले के पढेको होला ? किन वन जङ्गल हिँडेको होला भनेर उत्तिकै चासो रहन्थ्यो। तर श्यामशरणलाई भने वन, बिरुवा अनि तिनमा रहेको औषधीय गुणका बारेमा जानकारी थियो।

धेरै मानिसको नजर नपरेको बिरुवा खोज्दै हिँड्नेक्रम पनि जारी थियो। सुरुमा उहाँलाई सिस्नोले तानेको थियो। पोल्ने सिस्नोसँग मितेरी साइनो गाँसेर त्यसका बारेमा पत्ता लगाउने सुरुआती प्रयास तथ्यहरुको खोजी गर्दै जाँदा अगाडि नबढ्ने सङ्केत मिल्यो।

गुरुहरुले दिएको सुभाबलाई आत्मसात् गर्दै जाँदा सिस्नोसँग मितेरी साइनो लगाउने प्रयास खण्डित भयो। त्यसपछि उहाँको दिमागमा आफूसँगै हुर्केको बकाइनोको रुखको याद आयो। “मैले सानैदेखि मेरो घर नजिकै मसँगै हुर्केको बकाइनोसँग मित्रता गाँस्ने निधो गरें। मलाई त्यसको फलका बारेमा थाहा थियो। त्यो फुल्ने याम पनि मैले देखेको थिएँ। मेरा घरमा बाख्राले तिनका पात खान्थे”, श्रेष्ठले भन्नुभयो।

बाथरोगदेखि सेतो दुबीसम्म निको पार्ने औषधीय गुण बकाइनोमा हुन्छ भन्ने सुनेका श्रेष्ठले बुझ्दै जाँदा बकाइनोको फल, पात वा बोकालाई पिसेर लेप बनाई लुतो, घाउ खटिरासमेत निको भएको पत्ता लाग्यो। “नेपालको वनजङ्गलमा पाइने जडीबुटीहरुले अनेकौँ औषधीय गुण बोकेको बकाइनोका बारेमा अध्ययन गर्ने निष्कर्षमा पुगें”, उहाँले भन्नुभयो, “तर त्यसले मात्रै मेरो अध्ययनको दायरा पुरैदैनथ्यो। त्यसपछि मैले बकाइनोसँगै कालो निउरो र अल्लोलाई पनि एक आपसमा जोडेर खोजबिन गर्ने निष्कर्ष निकालें।”

विशेषतः पहाडी भेगमा पाइने चाँडो बढ्ने एक प्रकारको वनस्पति हो बकाइनो। वनस्पतिको आनुवांशिक अध्ययन गर्ने विषय आफैँमा सजिलो काम होइन। तर श्यामशरणले त्यही गाढो काम रोज्नुभयो। उमेरले साढे तीन दशक पुरा नै नामको अगाडि डाक्टर लेखाउने धोको थियो सायद तर गर्दै भन्दै जाँदा त्यो धोको पूरा हुन चार दशक नै लाग्न गयो। सन् २०१६ देखि नै विद्यावारिधिको अध्ययन सुरु गर्ने सोच थियो, उहाँको। ‘गोरखा भूकम्प’, पारिवारिक दायित्वले थिच्यो,

उहाँलाई। तर जहाँ इच्छा त्यहाँ उपाय भने जस्तै श्यामशरणले सन् २०१७ देखि अल्लो, कालो निउरो र बकाइनोको रेशा केलाउने अध्ययन सुरु गर्नुभयो। मुलुकको जेठो विश्वविद्यालय त्रिभुवन विश्वविद्यालयको वनस्पति विभाग। वनमन्त्रालयको वनस्पति विभाग अनि वनजङ्गल उहाँका अध्ययन क्षेत्र थिए। अनेकन अनुमति, अनेकन प्रक्रिया अनि अनेकन खोज सबै काम सँगसँगै अगाडि बढे। “उन्यूमा खासै अध्ययन भएको थिएन। त्यसमा पनि कालो निउरोका बारेमा त भनै थिएन”, उहाँ स्मरण गर्नुहुन्छ। दक्षिणकालीको जङ्गलमा पुग्ने र निउरो खोज्ने काम नियमित हुन थाल्यो। सङ्गीता राजभण्डारी श्यामशरणको मुख्य गाइड।

नेपाली समाजमा प्रचलित लोकोक्ति छ दुइगा दुसाउँदैन, उन्यू फुल्दैन। कुनै पनि काम नलाग्ने भनेर उन्यूका हकमा यस्तो भनिएको होला तर सोही उन्यू प्रजातिमा पर्ने कालो निउरो आफैँमा जीवनदायी औषधिका रुपमा रहेको अध्ययनबाट पत्ता लागेको छ। त्यो पत्ता लगाउने उनै श्यामशरण हुनुहुन्छ।

त्रिभुवन विश्वविद्यालयमा दुई वर्ष र इटालीको पादोभा विश्वविद्यालयको डिपार्टमेन्ट अफ फार्मासिटिकल एण्ड फार्माकोलजिकलमा ११ महिना लगाएर गरिएको अध्ययनले देखायो, बकाइनो, अल्लो र कालो निउरोमा क्यान्सर रोक्ने गुण रहेको पत्ता लाग्यो। संसारभर नै चैतमा खरमा डडेलो लागे जसरी फैलिएको क्यान्सर रोक्नका लागि ती वनस्पति उपयोगी हुने कुरा पत्ता लगाउनु आफैँमा महत्वपूर्ण उपलब्धि थियो।

अध्ययन भइरहेको थियो। एक दिन पादोभा विश्वविद्यालयको डिपार्टमेन्ट अफ फार्मासिटिकल एण्ड फार्माकोलजिकलका प्रोफेसर डाक्टर स्टेफानो हर्षित मुद्रामा श्यामशरणका अगाडि देखा परे। अरु दिनभन्दा स्टेफानो खुसी देखिन्थे। उहाँले अभिवादन गर्नेबित्तिकै स्टेफानो अभै खुसी देखिए र भने, “बधाई छ, श्यामशरण। तिम्रो अध्ययन सफल भयो। अल्लो, कालो निउरो र बकाइनोमा क्यान्सरका सेल मार्नसक्ने औषधीय गुण छ। हाम्रो अध्ययनले त्यो देखायो।”

विशेषतः अल्लोले छालाको रोग निर्मूल पार्न सक्छ। मधुमेह र विशेषगरी महिलाको पाठेघरको क्यान्सर र कलेजोको क्यान्सर

नियन्त्रणका लागि प्रभावकारी हुने गुण पत्ता लागेको डा श्यामशरणको भनाइ छ। सौन्दर्य प्रशाधनका सामग्रीसमेत यसैबाट बनाउन सकिन्छ। त्यसले कुनै पनि हानि नगर्ने देखिएको छ। प्राथमिकरूपमा पत्ता लागेका विषयलाई थप अध्ययन गरेर त्यसलाई औषधिमा नै परिवर्तन गर्न ठूलो लगानी र जनशक्ति आवश्यकपर्ने श्यामशरणको भनाइ छ। सरकारले यसमा विशेष चासो लिएर काम गरे, आफू त्यसका लागि सघाउन तयार रहेको उहाँले जानकारी दिनुभयो।

नेपालका विभिन्न भूभागमा ठूलो सिस्नो, लेकाली सिस्नो, भाइग्रे सिस्नो, पुवा जातका नामले चिनिने अल्लो आफैँमा बहुपयोगी वनस्पति हो। अल्लोलाई विदेशीहरुले नीलगिरि नेटलको नामले चिन्छन्। यसको नरम मुना, पात, बोक्रा र जराका भागहरु निकै उपयोगी मानिन्छ। यसको काण्डको बोक्रा कपडा, डोरी तथा विभिन्न घरायसी सामग्री निर्माणका लागि प्रयोग गरिन्छ।

अल्लोको कलिला मुना सागका रूपमा तरकारी खान पनि प्रयोग गरिन्छ। यो वनस्पतिको पात टाउको तथा शरिर दुखेको, ज्वरो, क्षयरोग र पिसाबको गडबडीका लागि अचुक औषधिका रुपमा पनि स्थानीयस्तरमा पहिल्यैदेखि प्रयोग हुने गरेको छ। त्यसबाहेक यसको जराको रस मधुमेहका विरामीका लागि अति नै उपयोगी रहेको यसअघि नै पत्ता लागेको हो। अल्लो पछिल्ला दिनमा कापेट उद्योगमा पनि प्रयोग हुन थालेको छ।

अल्लोका कपडा जापान, बेल्जियम, चीनलगायतका देशमा निर्यातसमेत हुने गरेको छ। नेपालमा अल्लोको कपडा बनाउने उद्योगको पनि व्यावसायिक विस्तार भएको छ। हाल अल्लोको कपडाको बजार मूल्य प्रतिमिटर रु १२०० देखि २००० सम्म छ।

राष्ट्रियरूपमा अल्लोबाट निर्मित कपडाको माग उच्च रहेकाले नेपाल उद्योग वाणिज्य महासङ्घले विभिन्न जिल्लामा अल्लोको उत्पादनमा विशेष जोड दिएको छ। अल्लोको प्रचुर सम्भावना भएको जिल्लामा छुट्टै उद्योग स्थापना गरेर त्यसलाई व्यावसायिक रुप दिनुपर्ने माग पनि बढ्दै गएको छ। पर्वत, सङ्खुवासभाका किसानले पनि अल्लोबाट व्यावसायिक लाभ लिएका छन्। लमजुङ उद्योग वाणिज्य सङ्घले ‘एक गाउँ एक उत्पादन’ अन्तर्गत अल्लो छनोट गरेको छ।

नेपालको १२ सय मिटरदेखि ३१ सय मिटरको उचाइसम्म पाइने र अङ्ग्रेजी भाषामा ‘हिमालयन जायन्ट नेटल’ अनि ठेट नेपाली भाषामा ‘भाइग्रे सिस्नो’ र कुलुङ जातिको मातृभाषामा ‘जा-खिल्ल-जाखिल्मा’ पनि भनिन्छ। बेलायत, जापान, जर्मनी, अमेरिका, फ्रान्स, क्यानाडा, इटाली, स्विट्जरल्यान्ड, नेदरल्यान्ड, नर्वे, डेनमार्क, फिनल्यान्ड, दक्षिण कोरिया आदि देशमा अल्लोको कपडा निर्यात हुने गरेको छ।

अल्लोको दिगो विकास, व्यवस्थापन, प्रविधि हस्तान्तरण, उद्यम विकास आदिका लागि तालिम, जीविकोपार्जनका लागि वन कार्यक्रम आदिसँग मिलेर पर्वत, बागलुङ, म्याग्दी आदि जिल्लामा कार्यक्रम सञ्चालन गरिएको छ। नेपालको वन जङ्गल, पाखा पखेरा जतासुकै पाइने कालो निउरोबाट प्राणघातक क्यान्सर रोगको औषधि बन्नसक्छ भन्ने कुरा पत्ता लागेको छ। कालो निउरो मात्रै नभई बकाइनो पनि उत्तिकै महत्वपूर्ण छ।

नेपालमा फाइने अधिकांश वनस्पति कुनै न कुनैरूपमा काम लाग्दो औषधिका रुपमा प्रयोग गर्न सकिने खोजबिनबाट पत्ता लागेको छ। लगानीको अभाव तथा थप अध्ययनको अभावमा त्यसबाट फाइदा लिन भने सकिएको छैन। रासससँगको कुराकानीका क्रममा श्यामशरणले भन्नुभयो, “हामीले काम नलाग्ने भनेर खेर फालेका ती वनस्पति आफैँमा असाध्यै महत्वपूर्ण रहेको पाइएको छ।”

बकाइनो एक बहुउपयोगी प्रजाति
नेपालको वनजङ्गलमा पाइने जडीबुटीहरुले अनेकौँ औषधीय गुणहरु बोकेका हुन्छन्। त्यसमध्ये एक हो, बकाइनो। बकाइनोमध्ये पहाडी भेगमा पाइने चाँडो बढ्ने एक प्रकारको वनस्पति हो। बकाइनोको फल, पात वा बोकालाई पिसेर लेप बनाई लुतो, घाउ खटिरामा लगाउँदा प्रभावकारी मानिने विश्वास गरिन्छ।

बकाइनोको धुलो वा चूर्णलाई मनतातो पानीमा मिलाएर दैनिक पिउँदा थुप्रै किसिममा छाला रोग केही हदसम्म ठीक हुने डा श्रेष्ठको भनाइ छ। यसको प्रयोगले महिलाको गर्भाशयलाई पनि फाइदा हुन्छ। बकाइनो घर खेतवारीमा लगाउन सकिन्छ। यो बाखाको प्रिय घाँस पनि हो। यही तथ्यमा रहेर अध्ययन गर्दा गर्भाशयको क्यान्सर रोक्ने क्षमता बकाइनोमा रहेको पाइएको उहाँले

बाँकी तीन पृष्ठमा

डा. कालीप्रसाद यादव

Dr. Kali Prasad Yadav

MBBS, MD Internal Medicine
(NAMS, Bir Hospital Kathmandu)
NMC Reg. No. : 13203

कन्सलटेन्ट फिजिसियन

मधुमेह (चिनी रोग), मुटु, दम तथा श्वासप्रश्वास, पेट तथा कलेजो, मृगौला, छाती, थाईरोइड सम्बन्धी रोग
सम्पर्क : कृताञ्जली मेडिकल हॅल, राजविराज
Mo. No : 9842830252, 9804605569

डा. जयन्ती यादव

Dr. Jayanti Yadav

M.B.B.S. MD (Obstetrician and
Gynaecologist)
हाल कार्यरत गजेन्द्र नारायण सिंह अस्पताल राजविराज
NMC No. : 15312

बरिष्ठ स्त्री तथा प्रसूती रोग विशेषज्ञ

बाभ्रपन, कमजोरी, लिकोरिया, महिताबारी समस्याको सफल उपचार
सम्पर्क : कृताञ्जली मेडिकल हॅल, राजविराज
Mo. No : 9842830252, 9804605569

मौद्रिक नीति सकारात्मक भएको महासंघको ठहर

काठमाडौँ, ८ साउन (रासस) । नेपाल घरेलु तथा साना उद्योग महासङ्घले स्वदेशी वस्तुको प्रवर्द्धनका लागि कर्जालाई उत्पादनशील क्षेत्रमा लगाउने गरी सार्वजनिक भएको चालु आवको मौद्रिक नीति स्वागतयोग्य रहेको बताएको छ । स्वदेशी वस्तुको प्रवर्द्धन र विकासका लागि बहस पैरवी गर्दै आएको महासङ्घले माग सम्बोधन हुने गरी स्वदेशी वस्तुको प्रवर्द्धनका लागि कर्जालाई उत्पादनशील क्षेत्रमा लगाउने विशेषता समेटिएको भन्दै नीतिको स्वागत गरेको हो ।

कोभिड-१९ महामारीबाट 'उन््यूका डाक्टर' ले... जानकारी दिनुभयो ।

बकाइनोको १० देखि २० भागको हरियो पातलाई धुलो बनाई पानीमा मिलाएर १२ घण्टासम्म भिजाएर बारी तथा खेतमा छर्किँदा थुप्रै किसिममा किटाणु तथा सागसब्जीमा लाने किरा र लाहीलाई निर्मूल गर्न सकिन्छ । खेत तथा बारीको बीचभागमा बकाइनोको बिरुवा लगाउँदा हानिकारक तत्वहरु, वाली तथा सागसब्जीमा लाने किरालाई समेत विकर्षण गराउन सकिने सामाजिक मान्यता छ ।

वाथरोग भएमा बकाइनोको गेडालाई रायो र सर्यूमा पिनेर लेप लगाउँदा वाथ विस्तारै ठीक हुँदै जाने आयुर्वेद चिकित्सामा बताइएको छ । रगत जमेर गाँठो भएमा बकाइनोको पात पिनेर लेप बनाएर लगाउँदा घाउ छिट्टै निको हुनुका साथै रगत जमेर बसेको ठाउँ पनि सफा भएर जाने श्रेष्ठको भनाइ छ ।

बकाइनोको फूल पिनेर घाउ, खटिरा, चिलाउने ठाउँमा लगाउनाले ठीक हुन्छ । सेतो दुवीमा भएमा १० पात निम र १० पात बकाइनोलाई पिनेर लेदो बनाएर लगाएमा केही समयमा सेतो दुवी ठीक हुन्छ । दाद आएका खण्डमा पाकेको बकाइनोको गेडालाई धुलो बनाई कागतीमा फिटेर लगाउनाले दाद निको हुन्छ । पत्थरी रोगमा भएमा बकाइनोको एक चम्चा पातको रसमा र आधा चम्चा ज्वाखार मिलाएर विहान/बेलुका खाने गरेमा पित्त एवं मूत्राशयको पत्थरी ठीक हुने प्रमाणित नै भइसकेको छ ।

यसैगरी बकाइनोको ५० ग्राम वोक्रा ३०० ग्राम पानीमा उमाल्ने र चौथाइ भाग बाँकी भएपछि सिसीमा राखेर एक/एक चम्चा विहान-बेलुका खाने गरेमा बालबालिका, वृद्धवृद्धालाई जुका परेको छ भने पनि दुई/चार दिनमै

प्रभावित लघु, घरेलु, साना उद्यम र उत्पादनशील क्षेत्रलाई प्राथमिकता दिई सहूलियत दरमा प्रदान गरिँदै आएको पुनरकर्जा तथा सहूलियतपूर्ण कर्जा कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिनु मौद्रिक नीतिका सकारात्मक पक्ष भएको महासङ्घका अध्यक्ष उमेशप्रसाद सिंहकोभनाइ छ ।

लघु, घरेलु तथा साना र मध्यम उद्यमका लागि कर्जा पहुँच बढाई कर्जाको अधिकेन्द्रीकरण क्रमशः कम गर्नेतर्फ मौद्रिक नीतिले जोड दिनु, बैंक तथा वित्तीय संस्थाबाट अधिकतम रु पाँच करोडसम्म कर्जा उपयोग गरेका उद्यम व्यवसायले २०७९ असार

मसान्तसम्म तिर्नुपर्ने कर्जाको सावा तथा ब्याज २०७९ असोज मसान्तसम्म भुक्तानी गरेमा पेनाल ब्याज लिन नपाउने व्यवस्था गरिनु मौद्रिक नीतिको राम्रो पक्ष भएको अध्यक्ष सिंहको भनाइ छ ।

बैंक तथा वित्तीय संस्थाले खाद्यान्न उत्पादन, पशुपक्षी, मत्स्यपालन, निर्यातजन्य र शतप्रतिशत स्वदेशी कच्चापदार्थमा आधारीत उत्पादनमूलक उद्योगका लागि रु दुई करोडसम्मको कर्जा प्रवाह गर्दा आधार दरमा अधिकतम दुई प्रतिशत विन्तुसम्म प्रिमियम थप गरी ब्याजदर निर्धारण गरिनुजस्ता व्यवस्थाले स्वदेशी मिटरसम्मको उचाइमा हुर्किन्छ । यसले सबैभन्दा तातो महिना ३९ डिग्री सेल्सियसमा औसत अधिकतम तापक्रम सहन सक्छ । काठ कडा, केही गह्रौँ, सजिलै फुट्ने र केही हदसम्म टिकाउ छ । यो फर्निचर, प्याकिङ केस, निर्माण, सजावटी ढक्कन आदि बनाउन प्रयोग गरिन्छ ।

निउरो नयाँ स्वाद

श्रेष्ठलाई धेरैले उन््यूका डाक्टर भनेर चिन्छन् । उहाँलाई त्यसमा कुनै गुनासो छैन । “मैले त्यसैमा पढे र त्यसैका सिके । त्यसमा औषधीय गुण हुन्छ भन्ने पत्ता लगाए”, श्रेष्ठले भन्नुभयो । पाठेघरको क्यान्सर रोकन तथा मधुमेहका रोगीका लागि पनि उत्तिकै महत्वपूर्ण रहेको पाइएको उहाँको भनाइ छ ।

सन् २०२२ को जुलाई ४ मा मात्रै उहाँले विद्यावारिधिको उपाधि पाउनुभयो । छाला रोगको उपचार, फाडाबान्ता रोकन, पिसाब पोल्ने रोगको निदानका लागि पनि निउरोको उत्तिकै महत्त्व छ । पेटजन्य अन्य रोगको नियन्त्रणका लागि पनि यसको सेवन महत्वपूर्ण मानिन्छ । निउरो रोप्न पर्दैन । रोपेर पनि उत्पादन गर्न सकिन्छ । तर वनजङ्गलमा आफैँ पलाउँछ । यो उन््यू प्रजातिको घाँस हो । पहाड र तराई सबैतिरको जङ्गलमा निउरो पाइन्छ । तर यसको जातमा केही भिन्नता हुन्छ । साथै स्वाद पनि फरक हुन्छ । तुलनात्मकरूपमा पहाडको जङ्गलमा पाइने निउरो बढी स्वादिलो मानिन्छ । वन जङ्गलमा आफैँ उम्रने भएकाले यसमा कुनै रासायनिक मल वा विषादी प्रयोग हुँदैन । अर्थात यो पूर्णतः जैविक हुन्छ ।

निउरो खानुको फाइदैफाइदा छन् । पोषणविद्ले निउरो पौष्टिकताले भरिपूर्ण रहेको बताइन्छ । यसमा प्रोटीन, क्याल्सियम, भिटामिन ए लगायतका पोषकतत्व पाइन्छ । बालबालिका र गर्भवती

विश्व समाचार

भारतमा बीस हजारभन्दा बढीमा कोरोना संक्रमण पुष्टि

नयाँदिल्ली, ८ साउन (रासस/सिन्हवा) । वितेका २४ घण्टामा देशका विभिन्न भागमा २० हजार दुई सय ७९ जनामा कोभिड-१९ सङ्क्रमण पुष्टि भएको केन्द्रीय स्वास्थ्य तथा परिवार कल्याण मन्त्रालयले आइतबार जनाएको छ । यसअघि भारतमा लगातार तीन दिनसम्म सङ्क्रमितको सङ्ख्या २१ हजारभन्दा माथि पुगेको थियो ।

हाल भारतमा कोरोना सङ्क्रमितको सङ्ख्या चार करोड ३८ लाख ८८ हजार पुगेको छ भने एक लाख ५२ हजार दुई सय सक्रिय सङ्क्रमित छन् । सोही अवधिमा १८ हजार एक सय ४३ सङ्क्रमणमुक्त भएका छन् । योसँगै कोरोना सङ्क्रमणमुक्त भएकाको सङ्ख्या चार करोड ३२ लाख १० हजार पाँच सय २२ पुगेको छ

मन्त्रालयले जारी गरेको पछिल्लो विवरणअनुसार कोरोना सङ्क्रमणबाट ३६ जनाको मृत्यु भएको छ । यसैसँगै कोरोनाबाट पाँच लाख २६ हजार ३३ जनाको मृत्यु भएको छ । महामारी शुरु भएयता ८६ करोड ८९ लाखभन्दा बढीको परीक्षण गरिएको छ ।

सन् २०२१ को जनवरी १६ देखि देशभर कोभिड-१९विरुद्ध खोप अभियान जारी छ । सोहीक्रममा हालसम्म दुई अर्ब ९१ लाख मात्राभन्दा बढी खोप लगाइएको छ ।

नयाँदिल्लीमा पनि मङ्कीपक्सका बिरामी

नयाँदिल्ली, ८ साउन (रासस/सिन्हवा) । यहाँ मङ्कीपक्सका एकजना बिरामी फेला परेका छन् । राजधानी शहरमा यो रोगका बिरामी पहिलोटक भेटिएका हुन् । योसँगै मङ्कीपक्सका लागेका बिरामीको सङ्ख्या चार पुगेको छ ।

यसअघि दक्षिणी राज्य केरलामा तीन जनामा यो रोग लागेको पुष्टि भएको थियो । आइतबार रोग पुष्टि भएका बिरामीलाई सरकारी अस्पताल भर्ना गरिएको छ । उनले यसअघि कुनै देशको यात्रा गरेका थिएनन् । अस्पतालका अनुसार बिरामीलाई ज्वरो र छालामा घाउ देखिएको भए पनि अवस्था स्थिर छ । यसअघि रोग पुष्टि भएका बिरामी विदेशबाट आएका थिए ।

विश्व स्वास्थ्य सङ्गठनले मङ्कीपक्सलाई अन्तर्राष्ट्रिय स्वास्थ्य चिन्ताको विषय बनेको बताउँदै शनिवार विश्वव्यापी जनस्वास्थ्य आपत्कालीन घोषणा गरेको थियो । उक्त सङ्गठनका अनुसार यो रोग सङ्क्रमित जनावरबाट अप्रत्यक्ष वा प्रत्यक्ष सम्पर्कबाट मानिसमा सर्छ जसले छालामा खटिराजस्ता देखिने घाउ बनाउँछ ।

हालसम्म विश्वका ७५ देशमा मङ्कीपक्सका १६ हजारभन्दा बढी बिरामी भेटिएका छन् भने पाँच जनाको मृत्यु भएको विश्व स्वास्थ्य सङ्गठनले जनाएको छ ।

सेल्फी खिच्ने क्रममा दुई युवकको मृत्यु

खैबर पख्तुनख्वा, ८ साउन (रासस/एएनआई) । खैबर पख्तुनख्वाको स्वात जिल्लामा सेल्फी खिच्ने क्रममा भीरबाट खसेर दुई युवकको मृत्यु भएको छ ।

घुमाफिरको क्रममा स्वातको अलिदाद जहाँगिर गाउँमा अवस्थित रमणीय भरनामा पुगेका तीन जना युवकमध्ये २७ वर्षीय सनाउल्लाह भरना नजिकैको भीरमा उभिएर सेल्फी खिचिरहेका बेला चिप्लिएर लडेका तथा उनका २२ वर्षीय साथी अदनानले उनलाई बचाउन खोज्दा अदनान पनि चिप्लिएर पोखरीमा बजारिँदा दुवैजनाको घटनास्थलमा मृत्यु भएको प्रहरीलाई उद्घृत गर्दै समाचारपत्र डनले जनाएको छ । उनीहरू दुई सय फिटको उचाइबाट खसेका थिए । दुर्घटनाका साक्षी उमरले नजिकैको गाउँमा पुगेर घटनाबारे स्थानीयलाई जानकारी दिएका थिए ।

मलेसियामा कोभिडका बिरामी बढे, नौ जनाको मृत्यु

क्वालालम्पुर, ८ साउन (रासस/सिन्हवा) । शनिवार मध्यरातसम्मको विवरणअनुसार देशका विभिन्न भागमा चार हजार आठ सय १६ जना कोभिड-१९ का नयाँ बिरामी थपिएका छन् भने नौ जनाको कोरोना सङ्क्रमणबाट मृत्यु भएको छ ।

स्वास्थ्य मन्त्रालयका अनुसार देशमा कोरोनाबाट पीडितको सङ्ख्या ४६ लाख ४८ हजार नौ सय ३१ पुगेको छ भने ३५ हजार नौ सय ११ जनाले ज्यान गुमाएका छन् ।

यसैबीच, न्युजिल्याण्डमा पाँच हजार पाँच सय ३५ जनामा सङ्क्रमण पुष्टि भएको तथा हालसम्म एक हजार नौ सय ९० जनाको मृत्यु भएको स्वास्थ्य मन्त्रालयले एक विज्ञप्ति निकालेर जनाएको छ ।

डा. आदर्श कुमार सिंह

Dr. Adarsh Kumar Singh

MBBS, MD TU
NMC Reg. No. : 9413

कन्सलटेन्ट फिजिसियन

मधुमेह (चिली रोग), मुटु, दम एवम् श्वास प्रश्वास, पेट तथा कलेजो रोग मृगौला, छाती, थाइराइड सम्बन्धि रोग

सम्पर्क : जयश्री कृष्ण फार्मेशी

गजेन्द्र नारायण सिंह अस्पताल (दक्षिण गेट), हनुमाननगर रोड, राजविराज, सप्तरी

Phone : 031-533774 / Mo. No : 9819721526, 9852820734

डा. ललन प्रसाद रौनियार

Dr. Lalan Prasad Rauniyar

MBBS (BPKIHS) Dharan, MD Paediatrics (BPKIHS) Dharan, NMC Reg. No. : 13338

कन्सलटेन्ट बाल रोग विशेषज्ञ

वरिष्ठ नवजात शिशु तथा बालरोग

हितनारायण लाल दासलाई वैद्य- प्रकाश मानव अधिकार पुरस्कार प्रदान गर्ने निर्णय

दैनिक समाचारदाता
राजविराज, ८ साउन ।

वैद्य-प्रकाश मानव अधिकार पुरस्कार कोषको राजविराजमा सम्पन्न बैठकले २०७९ का लागि सामुदायिक सेवा केन्द्रका अध्यक्ष ७३ वर्षीय हितनारायण लाल दासलाई सम्मानित गर्ने निर्णय गरेको छ ।

शैक्षिक र सामाजिक जागरणको अभियानमा योगदान पुऱ्याउनु हुने राजविराज नगरपालिका ५ निवासी दासलाई वैद्य-प्रकाश मानव अधिकार पुरस्कारबाट सम्मानित गर्ने निर्णय गरिएको कोषका संस्थापक

वैद्यनाथ भाले जानकारी दिएका छन् ।

पाँच दशक अघि शिक्षण पेशाबाट सार्वजनिक जीवन सुरु गर्नुभएका दास हाल महिला, बालबालिका तथा जेष्ठ

नागरिकको चेतना अभिवृद्धिका लागि निरन्तर कटिबद्ध र क्रियाशील छन् ।

बाल मन्दिर राजविराजमा २३ वर्षसम्म अध्यापन गर्नुभएका उनले विभिन्न गैरसरकारी संस्थामा कुशल व्यवस्थापक, संयोजक, प्रशिक्षक भई पछाडि पारिएका वर्गहरूका माभ्र चेतना जगाउने अभियानमा देखाउनु भएको क्रियाशीलता तथा बालबालिकाको चेतना, मानव अधिकारका साथै लैङ्गिक हिंसा र लागु पदार्थविरुद्धको जागरण अभियानमा प्रशंसनीय योगदान गरेकाले सम्मान गर्न लागिएको हो ।

समुन्नती कार्यक्रम सम्बन्धी बैठक सम्पन्न

दैनिक समाचारदाता
राजविराज, ८ साउन ।

सेभ द सप्तरीद्वारा आयोजित तथा सेभ द चिल्ड्रेनको सहयोगमा पालिकाहरूको जननिर्वाचित प्रतिनिधिहरूसँग स्वागत कार्यक्रम तथा परिचयात्मक बैठक आइतबार सम्पन्न भएको छ ।

आयोजित बैठकमा समुन्नती कार्यक्रम अन्तर्गत राजविराज नगरपालिका १, ५, १४, १५ र १६ मा बालबालिकाहरूको स्वास्थ्य, शिक्षा तथा जीवन उपयोगी सम्बन्धी कार्यक्रम प्रभाकारी बन्दै गएको दावी गरिएको छ ।

संस्थाले राजविराज १४ स्थित राप्तावि प्रसाहीको बालविकास निर्माण गर्न २० लाखको सहयोग गरेपछि, बालबालिकाहरूलाई पठनपाठन गर्न सहयोग मिलेको

तथा राजविराज १६ स्थित बर्थिङ सेन्टर निर्माण गर्न २४ लाख ८३ हजार ७ सय ५२ रूपैया र राजविराज नगरपालिका वडा १६ ले १५ लाख सहयोग गरेपछि त्यस क्षेत्रका नागरिकहरू लाभान्वित भएको बताइएको छ ।

विपन्न समुदायलाई लघुउधम विकास व्यवसाय सुरूवात र सुधार तालिम तथा व्यवसायी संचालन सामग्री सहयोगका लागि ४० हजार साथै ६ जना बेरोजगार युवाहरूलाई अल्मुनियम सम्बन्धी तालिमका लागि १ लाख ८५ हजार बराबरको सहयोग गरेको सेभ द सप्तरीका कार्यक्रम अधिकृत राजिव चौधरीले जानकारी दिए ।

यस्तै मुख्य क्रियाकलाप अनुसार बाल क्लवका बालबालिकाहरूको लागि जीवन

उपयोगी सीप तथा वित्तिय शिक्षा सम्बन्धी सत्र संचालन, बाल अधिकार समिति पुर्न गठन, नवजात शिशु स्याहार कुनाको लागि आवश्यक उपकरण सहयोग जस्ता कार्यक्रम गर्दै आएको स्पोनसरसिप कार्यक्रम अधिकृत फरजना खातुनले बताइन ।

उक्त अवसरमा राजविराज नगरपालिका उपप्रमुख ईसरत पराविनले गर्भदेखि नै बालबालिकाहरूको संरक्षण गर्नुपर्नेमा जोड दिइन् । जन्मदेखि नै बालबालिकाहरूको परिवारिक संरक्षण गरी राम्रो वातावरणमा उनीहरूको विकास गर्नुपर्नेमा उनले बताइन् ।

उक्त अवसरमा प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत भोगेन्द्र प्रसाद यादव, राजविराज ५ का अध्यक्ष बन्धु लाल दास, वडा १४ का जगदिश मण्डल, वडा १५ का ओमनारायण साह, वडा १६ का एकवाल यादव, कार्यकालिका सदस्य सोनी रजक, सेभ द सप्तरीका फिल्ड अधिकृत विष्णुकान्त देव, कार्यक्रम सुपरभाईजर भुपेन्द्र सदा, समुदायिक परिचालक रामु यादवलगायतको सहभागिता रहेको थियो ।

प्रियालाई उर्मिला स्मृति पुरस्कार

दैनिक समाचारदाता
राजविराज, ८ साउन ।

मैथिली भाषाकी गायिका मुनचुन देव प्रियालाई उर्मिला भ्रा स्मृती पुरस्कारबाट सम्मानित गरिएको छ । प्रेस स्वतन्त्रता सेनानी वैद्यनाथ भ्राद्वारा स्थापित उक्त पुरस्कार मधुश्रावणि पर्वको अवसरमा आयोजित कार्यक्रमबीच

प्रदान गरिएको हो ।

सप्तरीको तिरहुत गाउँपालिका १ निवासी प्रिया रेडियोकर्मी समेत हुन् । मैथिली महिला परिषद् सप्तरीकी अध्यक्ष शान्ति भ्राको अध्यक्षतामा आयोजित सम्मान समारोहमा प्रमुख अतिथि प्रमुख जिल्ला अधिकारी जनार्दन गौतम, विशिष्ट

अतिथि मधेश प्रदेश मिडिया काउन्सिलका अध्यक्ष शिवहरी भट्टराइले संयुक्त रुपमा सो पुरस्का प्रदान गरे ।

मैथिली महिला परिषद् सप्तरीकी आजिवन सदस्य रहेकी गायिका उर्मिला भ्राको चार वर्ष अघि सवारी दुर्घटनामा निधन भएको थियो । उनको स्मृती एवं सम्मानमा उक्त पुरस्कारको स्थापना गरिएको संस्थापक भाले बताए ।

हराएकी महिलाको दुई दिनपछि शव फेला

जनकपुरधाम, ८ साउन (रासस) । बाखा चराउने क्रममा हराएकी सिरहाको विष्णुपुर गाउँपालिका-२ का एक महिला दुई दिनपछि मृतावस्थामा फेला परेकी छिन् । गत बिहीबारदेखि हराएकी विष्णुपुर गाउँपालिका-२ निवासी ४७ वर्षीया

उर्मिलादेवी यादवको शव शनिवार साँझ स्थानीय कटनियाँ खोलामा फेला परेको प्रहरीले जनाएको छ ।

बाखा चराउन भन्दै घरबाट हिँडेकी उनी घर नफर्केपछि खोजतलास गर्ने क्रममा खोलामा शव फेला परेको जिल्ला प्रहरी

कार्यालय सिरहाका प्रवक्ता प्रहरी नायब उपरीक्षक सुभाष बुढाथोकीले जानकारी दिनुभयो । शव परीक्षणका लागि लहानस्थित प्रदेशिक अस्पताल पठाइएको र घटनाबारे थप अनुसन्धान भइरहेको प्रहरीको भनाइ छ ।

तीन किशोरी भुण्डिएको अवस्थामा फेला

बनियानी, ८ साउन (रासस) ।

दक्षिणी भ्रापाको सीमावर्ती गाउँपालिका कचनकवलमा आइतबार तीन किशोरी रुखमा भुण्डिएको अवस्थामा फेला परेका छन् । कचनकवल-५ पाठामारीस्थित सुनकोसी चिया बगानको रुखमा भुण्डिएको अवस्थामा तीन जना किशोरी फेला परेको जिल्ला प्रहरी कार्यालय भ्रापाका प्रवक्ता प्रहरी नायब उपरीक्षक वसन्त पाठकले जानकारी दिनुभयो ।

उहाँका अनुसार कचनकवल-५ की १७ वर्षीया अञ्जली गणेश, १६ वर्षीया करिना गणेश र १६ वर्षीया कल्पना गणेश बगानको बयरको रुखमा भुण्डिएको अवस्थामा फेला परेका हुन् । उनीहरूले सामूहिक आत्महत्या गरेको हुनसक्ने अनुमान गरिए पनि आत्महत्याको कारण खुलेको छैन ।

सोही चिया बगानमा काम गर्दै आएका उनीहरू शनिवार दिउँसोदेखि घरबाट सम्पर्कविहीन भएको र आइतबार विहान रुखमा

भुण्डिएको अवस्थामा स्थानीयवासीले देखेपछि प्रहरीलाई खबर गरेको उहाँले बताउनुभयो । घटनास्थलमा प्रहरी खटाइएको र अनुसन्धान अगाडि बढाइएको प्रहरी नायब उपरीक्षक पाठकले बताउनुभयो ।

राजविराज नगर ...

कम्पनी न्यू गहिल कन्ट्रक्सनले गरेको काम भन्दा २ लाख ६३ हजार बढी भुक्तानी लिएको भन्दै अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगले उक्त कम्पनीका तत्कालिन संचालक समेत रहेका राजविराज नगरपालिकाका नव निर्वाचित मेयर भीमराज यादव विरुद्ध विशेष अदालतमा आरोप पत्र दायर गरेपछि हाल उनी निलम्बीत अवस्थामा छन् ।

यदूपी मेयर यादवले यस्तो कुनै अनियमितता नगरेको र ५ वर्ष अघि सम्पन्न निर्माण कार्यको विषय ब्युत्पाएर आफुलाई फसाउन खोजिएको दावी गर्दै अदालतबाट आफु न्याय पाउने विश्वास व्यक्त गर्दै आएका छन् ।

उत्पादन बढाऔं र औद्योगिकरणमा सहयोग गरौं

- विलासिताका वस्तु तथा सेवाको उपयोग घटाऔं ।
- देखासिकी नगरौं, आफ्नो आर्थिक क्षमताको पहिचान गरौं ।
- आर्थिक मितव्ययी बनौं; फजुल खर्च नगरौं ।
- बचत गरी बैंक तथा वित्तिय संस्थामा रकम जम्मा गरौं ।
- स्थानीय स्रोतको परिचालन गरी उत्पादनमा लगानी गरौं ।
- आर्थिक रुपमा सक्षम बनौं, राष्ट्रिय पुँजी निर्माणमा योगदान गरौं ।

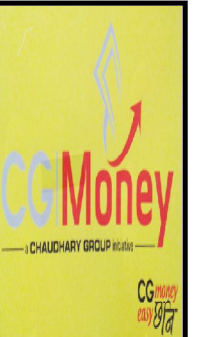
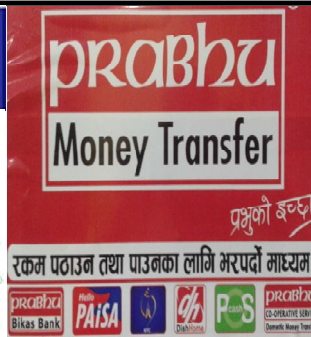

नेपाल सरकार
विज्ञापन बोर्ड

देश विदेशबाट पठाइएको रकम
तुरन्त भुक्तानी लिनका लागि
सम्भन्नुहोस् ।

नेपाल सहकारी संस्था लि.
राजविराज ४, फोन नं. ०३१-५३१०९६

प्रकाशक : नवीनकुमार गुप्ता (९८५२८२०५८४, ९८०३२८३११५), सम्पादक : अनिलकुमार अनल (९८४२८३४९१७), सहसम्पादक : दीपककुमार गुप्ता (९८४१५१३२९९), लेआउट : संजय शेखर, मुद्रण : न्यू नवीन प्रेस, राजविराज, फोन : ०३१-५२०७६८ (कार्यालय), ईमेल : rajbirajdainik@gmail.com, वेबसाइट : rajbirajdainik.com.np